

‘¡Viva Cartagena!’

Francesc Camps i Pasqual Maragall podrien reunir-se per primera vegada aquesta setmana. Des que va accedir a la presidència de la Generalitat Valenciana, però, Camps prioritza la relació amb Múrcia. Fins i tot l’“eix de la prosperitat” –que va impulsar amb Madrid i les Illes– s’ha diluït en el no-res.

Isabel i Charo ja ho sabien. Sort d’això, perquè notícies com aquesta és molt millor rebre-les en la més estricta intimitat i pair-les a casa, abans d’enfrontar-se amb el que dirà la gent.

Quan Francesc enfilà les escales per adreçar-se a la multitud, Ramon esperava a baix, neguitós, perquè ell també sabia que passaria, i tot seguit hauria de dir que sí, que tot era pura veritat.

Al davant, més de tres milers de persones –alguns centenars de les quals eren periodistes– i moltes gavines. Era el moment que tant havien esperat...

Com que disposava de poc temps, Francesc va dir-ho només començar, ras i curt: “Ramón i jo som una parella de fet”, i durant vuit minuts va glossar tot allò que els uneix, i com n’és de gran, el seu amor, que res no els separa.

Ramón ho va ratificar, i l’auditori no hi va posar impediment, ans al contrari: Francesc havia estat interromput en onze ocasions amb ovacions esbojarrades, no més comparables, quant a intensitat, amb la força de la seua veu projectada pel micròfon. Havien eixit de l’armari.

Com devien estar les respectives espeses, que coneixien els seus marits des de temps gairebé immemorials, que havien anat al col·legi de la mà... Com devia estar Charo, que havia passat 39 dels seus 50 anys de vida amb Ramón?

En realitat, tothom que omplia el pavelló 9 del Recinte Firal Rei Joan Carles el

passat 2 d’octubre, durant la celebració del XV Congrés Nacional del PP, sabia que Francesc Camps i Ramón Luis Valcárcel són una parella de fet, que passen pràcticament tant de temps junts com amb les seues dones, que l’amor a l’aigua de l’Ebre els ha unit com la passió per aquell escriptor o per aquella cultura uneix tantes persones.

A ells dos els havia estat encarregada la comunicació “Solidaritat i cohesió nacional”, que va centrar-se de manera exclusiva en la irresponsabilitat que significa permetre que l’aigua d’aquell riu acabe a la mar i no als camps (alguns, de golf) i piscines que ho necessiten. Una comunicació conjunta que van pronunciar l’un darrere l’altre –com acostumen a fer Gaspar Llamazares i Joan Herrera al Congrés dels Diputats–, i no els dos alhora a l’escenari –tipus gala de premis cinematogràfics, més espectacular–. Un quart d’hora en què Camps va assegurar que hi haurà transvasament després del “parèntesi Narbona-Zapatero” i que Valcárcel aprofità per recordar que el PHN dissenyat pel PP és “bo per a tot Espanya i dolent per a ningú”. O siga, l’Ebre com a solució a tots els problemes de l’estat.

Una relació molt oficial. En els dos anys que porten coincidint com a presidents valencià i murcià, Camps i Valcárcel s’han reunit més d’una vintena de vegades per demanar el transvasament ja

Ramón Luis Valcárcel i Francesc Camps, durant la inauguració d'una planta depuradora a Múrcia, Múrcia, el passat 20 de gener. Les seues trobades, amb l'aigua com a excusa, s'han repetit de manera insistent durant l'últim any i mig.

derogat. Ho han fet a València, Madrid i Brussel·les, però sobretot a Almeria, Múrcia, Alacant..., i Torrevella.

Torrevella (Baix Segura) és, des dels temps d'Eduardo Zaplana, la Quintanilla de Onésimo del PP valencià. Allà es troben, cada final d'estiu, els màxims mandataris d'ambdues comunitats, i repassen els que seran temes principals del nou curs polític. Les absències de l'última cita van demostrar l'amplària de la divisió en el si del PP valencià: no hi van anar ni Julio de Espana (president de les Corts) ni José Joaquín Ripoll, president de la Diputació d'Alacant, destacats zaplanistes que mai haurien faltat en l'època del líder cartagener.

Camps, que abans d'arribar al poder va tenir el seu discurs d'un tímid valencianisme, ha optat per la via murciana més que el seu predecessor. L'estratègia política ho ha fet possible. Primer, va arrapar uns vots pel centre i uns altres per les deixonelles d'Unió Valenciana, i, més endavant, governa des de la dreta i mirant al sud, a Múrcia, interlocutora permanent del Govern valencià. Tot i que de bon començament va aproximar-se a Jaume Matas, l'amistat d'aquest amb Zaplana els ha distanciat. L'única cimera oficial

entre els executius de València i Palma, celebrada en accedir Camps a la Generalitat, contrasta amb les desenes de trobades amb Valcárcel.

La victòria del PSOE el 14-M va descol·locar el PP, que va fer servir el PHN per reviscolar l'esperit opositor adormit durant vuit anys. L'exaltació de la tasca del Govern espanyol durant els tres dies que separaren l'11-M i la jornada electoral —amb les acusacions de manipulació informativa— va anar acompanyada de la indignació pel tema de l'aigua. Bona prova en són els deu actes que en tres mesos van aplegar Camps i Valcárcel.

Poca prosperitat. Les eleccions europees del 13 de juny van esmorteir el colp del PP. A àmbit estatal, retallaven distàncies, mentre que al País Valencià doblaven la diferència de sufragis amb el PSPV-PSOE. La tàctica de l'aigua era obvi que restava vots als socialistes, incapaçs de donar-hi una resposta ràpida i contundent, per molt que la ministra Cristina Narbona s'hi entestara.

Els populars havien inaugurat la campanya europea en un cèntric hotel de Madrid, amb el suport de més d'un miler de persones —agricultors traslladats en auto-

busos, empresaris...—. Era la primera mobilització de les moltes que —afirmaven— comportaria l'anul·lació del transvasament. Se sentien com si els hagueren "furtat la cartera", segons va expressar Valcárcel. Ell mateix, a final de febrer, va haver de rectificar unes declaracions en què comentava que entendria que el president català, Pasqual Maragall, s'oposara al PHN "si parlàrem de vi, perquè beu molts hectolitres cada dia".

Amb la "dolça derrota" encara a la boca, el 15 de juny Camps va rebre al Palau de la Generalitat la presidenta de Madrid, Esperanza Aguirre, representant de l'ala més dura del PP. El resultat era un front anomenat "eix de la prosperitat", al qual s'havien de sumar les Illes Balears —però no Castella — la Manxa— i que es contraposava amb la "inconstitucional" euroregió preconitzada per Maragall. Moltes reivindicacions d'infraestructures, lloances a la importància del port de València —sempre en comparació amb el de Barcelona— i suport mutu en els dos esdeveniments esportius que tenen al cap, la Copa de L'Amèrica de l'any 2007 i els Jocs Olímpics del 2012. En teoria, abans d'acabar el 2004 calia que una exposició sobre cada projecte visitara l'altra ciutat,

però fins avui no ha estat així. De la despesa sanitària –més de 100 milions d'euros anuals– dels turistes desplaçats, ni una paraula, però.

Jaume Matas, la tercera pota d'aquest eix inconnex, inscriví el nom de les Illes el 12 de juliol. S'ampliaven les demandes al govern Zapatero, i cadascú aportava el seu punt de vista sobre la reunió. Aguirre va dir que eren "les tres comunitats que millor han aprofitat la política econòmica del PP". Camps marcava distàncies amb uns altres pactes: "Galeusca sona a passat; prosperitat, a futur." I Matas insistia en el seu discurs "constitucional", a diferència de l'euroregió que es coïa. El pròxim convidat a taula hauria de ser Valcárcel.

Aquell 12 de juliol, però, va donar més de si. Matas va oferir-se com a mitjancer de la guerra intestina del PP valencià. Des de Madrid ja ho havien intentat, sense gaire èxit, pesos pesants del partit, i ara era el torn del president balear. Aguirre, la convidada de pedra en aquell moment de la conversa, proposà de posar ella també el seu gra de sorra a favor de l'acostament, però el fet és que la seua sintonia amb Zaplana és escassa.

Televisió a canvi d'euroregió. Únicament una setmana després d'aquesta reunió, l'aportació de Matas a la pau interna del PP tornava rebutjada en forma de bumerang. Tot i haver menystingut reiteradament –com Camps– l'euroregió que impulsava Maragall entre els territoris de l'antiga Corona d'Aragó, Andorra, el Llenguadoc-Rosselló i Migdia-Pirineus, que el president balear va arribar a qualificar d'"Anschluss", Matas va acceptar parlar-ne, i va recomanar Camps de fer el mateix. El president valencià, convençut, aquest sí, de la teoria de l'"Anschluss", va desistir públicament –arribant al punt de convidar Catalunya a incorporar-se a l'"eix de la prosperitat"–, i a continuació va constatar que la reconciliació amb el sector enemic del partit quedava lluny. Zaplana, des de Madrid, destacava "el sentit comú extraordinari" de Matas: "el que haja dit està ben dit".

El 26 d'agost, tres dies abans de la reunió d'inici de temporada a Torrevella entre Camps i Valcárcel, Matas acceptava definitivament assistir l'octubre al naixe-

L'"eix de la prosperitat" s'ha convertit en un "tots contra el PSOE"

ment de la "Comunitat del Canigó", nom que va suggerir Maragall durant la seua visita a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent.

Matas hi accedia a canvi d'un tractament "d'igual a igual", i, sobretot, com a contraprestació a Maragall per permetre que el nou canal autonòmic balear, IB3, ocupara les freqüències fins ara utilitzades per TV3 i el 33.

L'anatematització de l'euroregió feta des del PP i la posterior entrada de les Illes Balears féu que Mariano Rajoy interpretara el sí de Matas com l'eina necessària per evitar que es trencara la legalitat vigent. Però el mateix Josep Piqué havia expressat ja que les euroregions són "una realitat imparable en un context en què les fronteres han desaparegut", sense donar el seu parer, això sí, sobre la ferma oposició de Camps.

El PP, en tot cas, va afanyar-se a reaccionar, i deu dies abans de la presentació oficial de l'euroregió Pirineus-Mediterrània a Barcelona feia una trobada de l'"eix de la prosperitat" a Múrcia perquè aquesta comunitat hi accedira. La sorpresa va venir quan, a l'hora de la cimera, també hi eren presents Galícia, la Rioja i Castella-Lleó. L'eix passava a ser un "tots a

una" dels governs autonòmics del PP contra les suposades discriminacions del PSOE. Així doncs, la "Declaració de San Esteban" que en sorgia finiquitava l'"eix de la prosperitat", al qual Múrcia no s'hi ha arribat a sumar mai.

Les Illes, fins i tot, van embolicar més la troca quan, el passat 25 de gener, no es van presentar a València a la reunió de consellers de presidència de les autonomies governades pels populars, una reunió en què va participar el mateix Camps i que ha passat desapercebuda.

El Govern balear no és mal vist des de la direcció dels conservadors, de fet, és un dels puntals del PP, capaç d'enderrocar a la primera el Pacte de Progrés, l'aplec de partits progressistes que el PSOE tenia com a model, però també és cert que determinades actuacions de Matas creen incertesa. Per exemple, la seua demanda d'optar al millor finançament possible, oblidant les tesis dels populars quant a solidaritat interterritorial.

És feiaent, però, que hi ha una línia més "liberal" del PP, que encapçalarien Matas, Piqué, Zaplana i Alberto Ruiz-Gallardón, contraposada a la via més dretana, la de Camps, Aguirre, Valcárcel, Àngel Acebes, Juan Vicente Herrera (president de Castella-Lleó), Pedro Sanz (president de la Rioja) i, és clar, el sempitern Manuel Fraga. O siga, gairebé la línia que divideix els provinents de l'extinta UCD i els iniciadors d'AP.

No ha de fer molta confiança a Camps, doncs, que Matas i Zaplana juguen junts a pàdel, dinen i sopen amb relativa assiduïtat als restaurants que acostumen a visitar els polítics, queden cada estiu per fer un creuer, per anar a la discoteca –fa dos anys, amb Rajoy inclòs–, o que ambdues famílies passaren la nit de Cap d'Any a Nova York. Matas ha d'agrair a l'expresident valencià que l'introduïra als cenacles madrilenys, on va arribar a ser ministre i on segurament hauria tornat si el PP no haguera perdut el 14-M. Un dels grans "amics" que comparteixen ara és el director d'*El Mundo*, Pedro J. Ramírez, la productora televisiva del qual es beneficiarà amb les adjudicacions d'IB3. Matas, de fet, ha importat el model televisiu de Zaplana, amb alts càrrecs inclosos, i fins hi ha rumors que *Tómbola* podria reaparèixer, ara a les Illes.

Matas i Zaplana juguen a pàdel, queden a l'estiu i van passar la nit de Cap d'Any a Nova York

És més que significatiu que en la campanya del referèndum sobre la Constitució europea Zaplana no visite el País Valencià, i, en canvi, siga el convidat estrella a les Illes. El passat dia 11 participà en l'acte principal a Palma. No està gens malament: el cognom de l'ara portaveu del PP al Congrés dels Diputats és una derivació del català *-Sa Plana-*, amb article salat i tot. També Matas va cloure amb Zaplana la campanya europea del 13-J, en aquell cas a Alacant.

Una de les conclusions principals que van sorgir de la primera reunió Camps-Matas, el setembre del 2003, va ser la fundació Consolat de Mar, que encara no s'ha traduït en res concret. Les activitats culturals que havien d'articular els dos executius no s'han vist enlloc. Un exemple n'és el cas de l'Ajuntament de Vila-real, que a principi de setembre del 2004 va fer una proposta per integrar-s'hi i encara no n'ha rebut resposta.

Paquet o res. Divendres passat es parlava de la possibilitat que aquesta setmana hi haguera la primera trobada entre Maragall i Camps. El secretisme i la improvisació que envolta les relacions entre Catalunya i el País Valencià fa que fins i tot es dubtara del lloc de la reunió. Des de la crisi de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), les converses secretes entre Ernest Maragall i Esteban González Pons, mans dretes dels dos presidents, són constants. La llengua en seria un dels temes clau, com també les infraestructures, l'aigua..., i l'euroregió, és clar. És notori que els empresaris valencians han donat un colp d'atenció al seu Govern, conscients del risc que podria comportar quedar al marge d'aquest projecte. Com explicava fa unes setmanes en aquest mateix setmanari el professor de Geografia de la Universitat de València i director acadèmic de la càtedra Ignasi Villalonga, Josep Vicent Boira, "les relacions València-Madrid són tres i sis vegades menys que les establertes amb Catalunya, dependent de si analitzem exportacions o importacions".

A començament d'any Camps ja havia apuntat que estaria "encantat" de reunir-se amb Maragall. Volia que a la cita hi acudiren, també, els presidents de les Illes, Andalusia i Múrcia, a fi de parlar

Jaume Matas i Pasqual Maragall, el passat 29 d'octubre, dia de la presentació de l'euroregió. Matas, que l'havia maleïda, va entendre que podria ser interessant per a les Illes Balears.

d'infraestructures de l'arc mediterrani, sobretot de l'AVE. Camps, sempre molt respectuós a l'hora de travessar la línia del Sénia, proposava les Illes o Múrcia com a seu. EL TEMPS va avançar, fa un mes, les converses telefòniques que havien mantingut Camps i Maragall.

La "passió murciana" de Camps és absoluta. El president valencià acceptaria iniciar converses sobre l'euroregió sempre que aquesta compte amb la regió de Valcárcel, com una mena de paquet. Una exigència molt ben vista, per exemple, pel PSPV-PSOE, que propugna una euroregió que vaja d'Andalusia a l'estat francès. Ara bé, en una primera trobada, l'euroregió —que, amb Múrcia, el País Valencià i les Illes, tindria tres governs populars i desnaturalitzaria, si és que mai n'ha tingut, el seu caire nacional— quedaria en un segon pla, ja que des del Govern valencià fan veure que no han quedat satisfets pel dictamen de l'AVL que reconeix la unitat idiomàtica, i entenen que no és el millor moment de parlar de grans pactes amb Catalunya. Els sectors secessionistes del PP podrien impedir, fins i tot, que es produïra la reunió.

Múrcia, un país català frustrat?

Així va titular el catedràtic de Geografia

de la Universitat de València Vincenç Rosselló i Verger el seu article inclòs a la *Miscel·lània Pau Vila* (1975). En aquest, l'autor recorda que "a primeries de 1274 el rei Jaume visità Múrcia, on fou rebut com un triomfador i actuà com a jutge, mediador i inspector de la repoblació, protestant de l'incompliment de les seves atorgacions territorials". El text es clou amb la següent sentència: "La 'catalanitat' residual a Múrcia, ultra els arguments manejats de la història, toponímia, antroponímia i parlar peculiar, la podríem escorcollar al domini de la indumentària, al conreu, a la gastronomia, l'art... [...] Aquestes notes voldríem que obrissin un camí, no d'imperialisme o irredemptisme, precisament, sinó de comprensió."

Qui sap si amatent a aquest dictamen, Francesc Camps, que fins ara no ha volgut ni sentir a parlar de relacions amb Catalunya, que té ofegades les vies de connexió amb les Illes per culpa de l'amistat íntima entre Matas i Zaplana, que per arribar a Aguirre ha de passar per la Manxa, té el consol que sempre li quedarà Múrcia, Valcárcel, la seua parella fidel. Visca l'amor, que ens ha donat la vida!

Víctor Maceda